

Сърбите били настръхнали. Нашите пътници бързо се запознали с българската колония и веднага потънали в средата на хъшове, които тъкмо имали нужда от такъв братя.

На чело на българите стоял Раковски. Неговите книги и вестници се подавали от джобовете и пазвите на цял рояк младежи, които се въртели около него, очаквайки нещо важно. Новият бежанец от България, Васил, намерил своята мечтана свобода и работа. Тука не се чували никакви заповеди за просия на милостиня, за темарене на коня, за покупка и продажба на шаяци и гайтани, за черковни молитви и църковна служба. Една свята, възвишена, омайна дума се разнасяла от уста в уста и шепотът на въздуха я отнисал далеч зад гори и планини. Тая велика дума била **свобода за България**. По улиците в Бялград стъпвал с мъжки стъпки стихийния бунтар народен вайвода Г. С. Раковски. Лицето му сияело от някакви надежди. Около него напето вървели известните войводи: дядо Илю, Филип Тотю, Христо Македонски, Стефан Караджа, Хаджи Димитър (Панайот Хитов бил в Балкана)—някои облечени в хайдушка премяна, окичени с всякакви оржжия по пояса, а по-нататък се тъкмели 5—600 младежи за важна работа.

Положението било следното: Раковски имал вече в пазвата си готов от есента 1861 година план за освобождението на България. Той пратил няколко души да идат по Стара Планина и да из-